

Historia Ruchu na Rzecz Uzdrawiania w Stanach Zjednoczonych

**Daniel Fisher, MD, PhD, CEO
National Empowerment Center**

Cambridge, MA, US
daniefisher@gmail.com

The report of Special Rapporteur from UN Human Rights Council, On Right of Everyone to the Enjoyment of the Highest Attainable Standard of Physical and Mental Health

“The effective realization of the right to health requires the participation of everyone...It is important to facilitate the empowerment of individuals ... through the support of self-advocacy initiatives, peer support networks, dialogues and other user-led advocacy initiatives...which ensure representative and meaningful participation in health-service development. “

**“The Most Important Developments of the US Mental Health System
in the Last Thirty Years
Have Been Through the Efforts of
Persons with Lived Experience” (Ron Manderscheid)**

Mission: Recovery of Life and Empowerment as Unifying Values

Implementation: **STEPS to recovery:**

Services and supports: peer-run respites, peer bridgers,
self direction budgets, person centered planning, club houses

Trainning and education: eCPR, WRAP, Intentional Peer Support

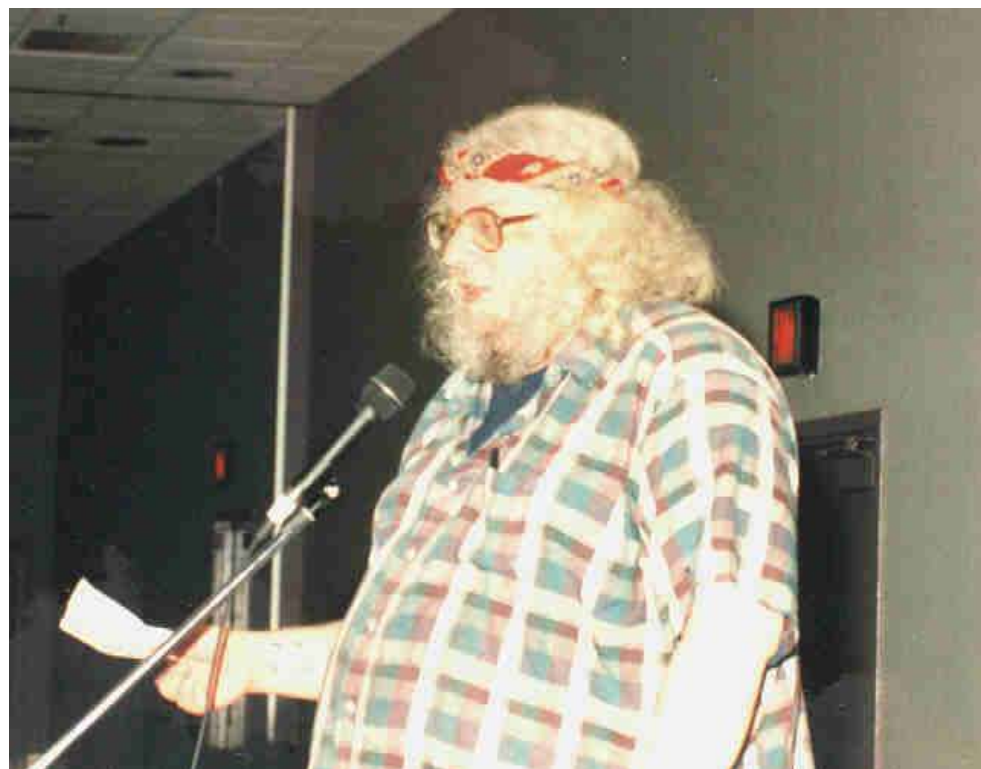
Evaluation and research: User satisfaction teams, Live and Learn

Policy and planning: Finding Our Voice, NEC, National Coalition for
MH Recovery

- **W latach 60. i 70. ruchy społeczne i praw obywatelskich były częścią naszej kultury. Państwowe szpitale w całym kraju zostały zamknięte, przepisy ograniczające niedobrowolne leczenie**
- **Po uwolnieniu z tych szpitali psychiatrycznych, ludzie zaczęli spotykać się w grupach poza szpitalem ze wspólnym uczuciem gniewu na temat nadużyć w leczeniu i uczuciem potrzeby niezależnego życia w społeczności.**

Howie „Harmonijka”

“Szalony lud (jak nas nazywał) to najbardziej utalentowani ludzie w galaktyce. Zamiast diagnozować, zamykać i leczyć nas, świat powinien uznać naszą prawdziwą wartość i wspierać nasze talenty, kreatywność i wrażliwość „
- powiedział Howie Harf, który wszędzie nosił harmonijkę, by tworzyć muzykę, być mediatorem w konfliktach i kreować pokój.

Aktywność w latach 70.

- **Polityczne demonstracje, aktywizm, wartości**
- **1973-85: Doroczna konferencja na temat praw człowieka i przeciwdziałania psychiatrycznym prześladowaniom na kempingach na kampusach uniwersyteckich**
- **1972-81: Madness Network News, sposób komunikacji**
- **1978: „My Sami: Kontrolowane Przez Pacjentów Alternatywy Dla Systemu Zdrowia Psychicznego” - Judi Chamberlin**

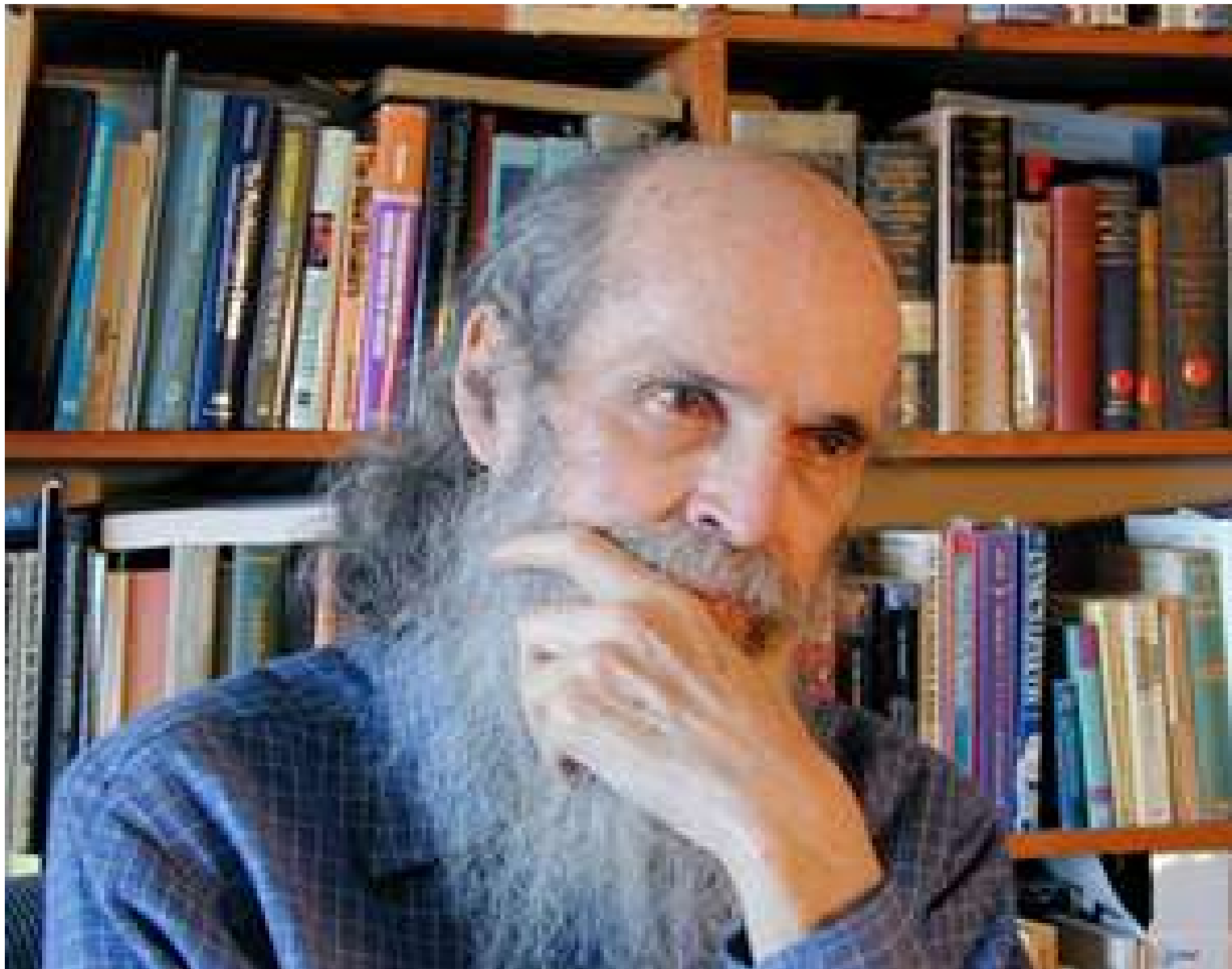
Judi
Chamberlin
Autorka
„My Sami”

Madness Network News

Okładka z 1976

Zdjęcie 30-dniowego protestu „We Śnie” w biurze ówczesnego gubernatora Jerry'ego Browna, aby zaprotestować przeciwko zgonom i nadużyciom w szpitalach stanowych w Kalifornii

Leonard Roy Frank, przeszedł elektrowstrząsy,
Redaktor „Madness Network News”

Cookie Gant

1949–2003

“Artiste Extraordinaire”

(Artystka Niezwykła)

Wczesna aktywistka, szczera poetka i performerka, mówiła jako osoba niepełnosprawna, przeszła elektrowstrząsy, lesbijka i sprzedawca guzików i innych wyrobów.

Zasady

Ruch wyzwolenia

- Przeciwno wymuszonym terapiom
- Przeciwno nieludzkiemu traktowaniu — leki, lobotomia, izolatki i ograniczanie ruchu, oraz ECT ([Electro-Convulsive Therapy](#) - elektrowstrząsy)
- Przeciwno dyskryminacji
- Model anty-medyczny
- Dla klientów/ocalałych – uruchamianie alternatyw
- Nic o nas bez nas

Faza przejściowa — lata 80.

Lata 80. uformowały okres przejściowy:

- **Rozpoczęliśmy proces ponownego wejścia na świat, który tak bardzo nas zranił.**
- **Przejście od słów do czynów, od konceptualizacji do implementacji.**

Sally Zinman, Director CA Network MH Clients

Zasady lat 80.

Wyrażone raczej w pozytywny, niż negatywny sposób:

- **Samookreślenie i wybór**
- **Prawo do ochrony**
- **Zmniejszenie stygmatyzacji i dyskryminacji**
- **Usługi holistyczne**
- **Programy samopomocy / wsparcia dla współchorych**
- **Odnajdowanie naszego głosu w systemie**
- **Ułatwienie zdrowienia**

Aktywności lat 80.

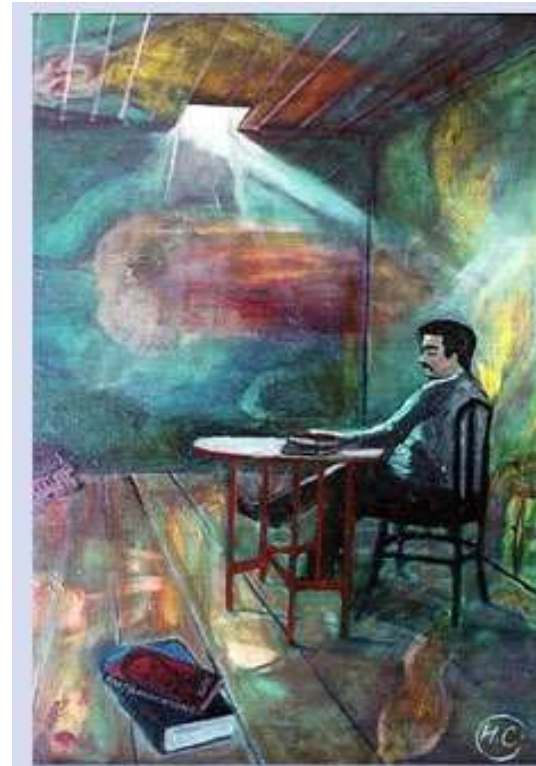
- **Rozwój systemu zdrowia psychicznego finansował pierwsze programy samopomocy / wsparcia dla współchorych, wczesne centra typu drop-in.**
- **Początek państwowych organizacji konsumenckich**
- **Pierwsza krajowa konferencja alternatywna w 1985 roku**
- **Rozwój organizacji ochrony praw - Protection and Advocacy, Inc.**
- **Więcej konsumentów / osób po kryzysie zasiadających w organach decyzyjnych**

Jean Campbell

Kalifornia, 1987

Projekt Dobrego Życia

- Badania prowadzone przez klientów dla klientów zdrowia psychicznego
- 500 osób, z którymi przeprowadzono wywiady
- 61% klientów stwierdziło, że kreatywność jest niezbędna dla ich dobrego samopoczucia
- 48% powiedziało, że nigdy więcej nie skorzysta z usług w zakresie zdrowia psychicznego, ponieważ zostali przymusowo hospitalizowani

Alone and Waiting
1984 oil on canvas
24" x 18"

Autorka: Jean Campbell

Owoce Zmian — lata 90. i 2000.

Lata dziewięćdziesiąte przyniosły owoce zmian, których szukaliśmy w systemie zdrowia psychicznego. Chociaż nasze podstawowe wartości pozostają takie same, zmodyfikowaliśmy je. Zaczynają rozwijać się grupy konsumenckie, i widać zmiany w zatrudnieniu i możliwościach edukacyjnych. Postawa dotycząca chorób przewlekłych zaczęła się zmieniać w kierunku zdrowienia.

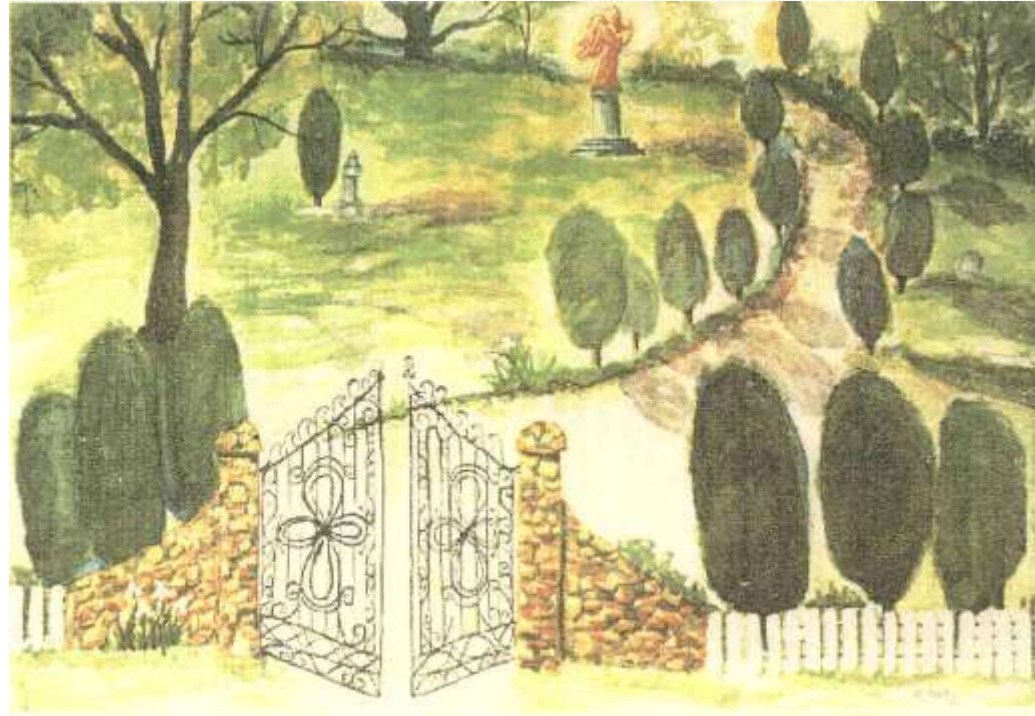
Lata 2000. przyniosły wzrost wszystkich wypracowań lat 90. Jednak wypracowania dotyczące rzeczników spowodowały kontrowersje, a wypracowania dotyczące usług zostały naruszone: zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne. Ruch konsumenta / uzdrowionego staje się coraz bardziej zróżnicowany i zyskuje krajowy rozgłos.

Aktywności — lata 90.

- **Zatrudnienie w systemie**
- **1992 r. Dwa krajowe TAC prowadzone przez klientów/uzdrowionych**
- **Badania klient/uzdrowiony**
- **Zaangażowanie klientów/uzdrowionych w politykę**
- **Dekada Zdrowienia**

Projekt Cmentarz

Milledgeville, GA

25 000 ludzi, którzy od 1842 roku zostali chowani w nieoznaczonych grobach przy Centralnym Szpitalu Państwowym zostało z honorami przeniesionych do własnych grobów.

Informacja o tym projekcie, koordynowanego przez Larry'ego Fricksa i Pat Deegan, rozprzestrzeniła się po Stanach Zjednoczonych i na wielu innych cmentarzach szpitalnych robi się to samo, w tym na cmentarzu szpitala St. Elizabeth w Waszyngtonie.

Aktywności – lata 2000.

- **Włączenie samopomocy do systemu**
- **Uznanie znaczenia traumy i duchowości**
- **2002-3: Zaangażowanie głosu klientów/uzdrowionych**
- **w Białym Domu w Komisji Zdrowia Psychicznego**
- **2006: Stworzenie Narodowego Głosu: Narodowa Koalicja Odbudowy Zdrowia Psychicznego**
- **Pewna utrata wartości klientów/uzdrowionych i kontrowersje rozpoczynają się od przymusowego leczenia ambulatoryjnego**

Zmiana Kultury Systemu

**Zmiana kultury dzięki głosowi
klientów/uzdrowionych**

**Wizja Komisji Białego Domu: „Widzimy przed sobą
lepszą przyszłość, gdzie każdy chory psychicznie
wyzdrowieje”**

Konsensus SAMHSA o zdrowieniu

**Akt o Zdrowiu Psychicznym w Kalifornii bazowany
na Komisji Białego Domu**

**Nowe, zainspirowane klientem/uzdrowionym usługi
prowadzone przez współcierpiących dających
wytchnienie, ciepło, mosty, pracownicy kryzysowi,
specjaliści, współosadzeni w więzieniach,**

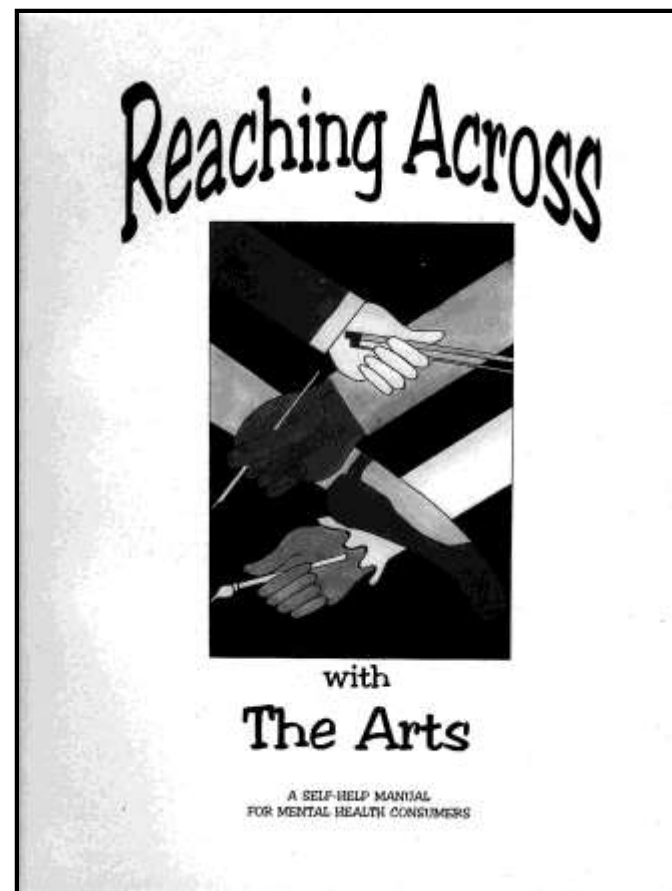

Ci ludzie zmienili świat, i ty też to możesz zrobić
Trening „Znalezienie własnego głosu”, w Kalifornii,
zorganizowane przez National Empowerment Center, 2005

Sięgając na wskroś poprzez sztukę

Samopomocowy przewodnik po sztuce opublikowany w 2000 r. Ze środków pochodzących z CMHS, zawierający informacje, które są nadal aktualne i pomocne dla dzisiejszych klientów ochrony zdrowia psychicznego / uzdrowionych.

<http://www.alteredstatesofthearts.com>

Mark Davis
Philadelphia, PA

“Drag with a Tag”

Drag zaszufładowany

Mark stworzył swoją sztukę
aby uczyć i uświadamiać o jak
to jest być gejem, żyjąc z HIV,
i mając problemy psychiczne.
Otrzymał nagrodę VOICE w
Los Angeles w 2009 r.

Sharon Wise

Waszyngton, DC

“Wanting Love”

“Zyprexa Walk”

“rzeczy, których nie jestem w stanie wypowiedzieć słowami, wypowiadam poprzez swoją sztukę; maluję żywymi kolorami, które ukazują moją kulturę i historię traumy i przemocy w dzieciństwie.” Sharon będzie znana nie tylko jako utalentowana artystka, ale i za jej niesamowity pokaz taneczny “Butterfly”, który przyprawia widownię o łzy. Otrzymała nagrodę VOICE w 2008 r.

Michael Skinner

Manchester, NH

Michael pisze piosenki o problemach związanych z wykorzystywaniem go w dzieciństwie oraz o duchowości, nadziei, miłości i zdrowiu. Napisał, nagrał i opublikował trzy płyty CD z własną muzyką; on również mówi o zapobieganiu seksualnemu, psychicznemu i fizycznemu wykorzystywaniu dzieci. Sztuka jest jego głównym źródłem dochodu.

<http://www.michaelskinner.net>

<http://www.michaelskinnermusic.com>

Czym jest wyzdrowienie?

(z “Voices of Transformation”, str. 7)

- Wyzdrowienie oznacza, że jestem pełnym członkiem społeczności i prowadzę własne życie
- Wyzdrowienie oznacza, że już nie myślę o sobie i nie jestem postrzegany jako "chory psychicznie", a zamiast tego myślę o sobie jako o pracowniku, rodzicu, uczniu, sąsiedzie, przyjacielu, artyście, dzierżawcy, kochanku, obywatelu
- Wyzdrowienie oznacza, że polegam głównie na pomocy własnej i społecznej spoza systemu opieki zdrowia psychicznego
- Wyzdrowienie oznacza, że dostosowuję się do stresów w życiu, wykorzystuję je jako możliwości rozwoju i żyję życiem, na warunkach życia

Deklaracja Równości i Niezależności Osób z Niepełnosprawnościami

Ponad 200 lat temu nasi jeszcze niewykwalifikowani przodkowie oświadczyli, że wszyscy jesteśmy stworzeni równi i mamy równe prawa. Jednak to marzenie dotyczyło tylko pewnych uprzywilejowanych grup. Chcemy teraz włączyć osoby niepełnosprawne do tego ideału wolności, sprawiedliwości i równości, tak jak niedawno włączono ludzi kolorowych, LGBTQ i kobiety.

Deklaracja Równości i Niezależności Osób z Niepełnosprawnościami

**Aby zapewnić naszą równą ochronę i udział
w decyzjach naszego rządu stworzyliśmy National
Disability Leadership Alliance (NDLA).**

**Nasz sojusz wyraża autentyczny głos osób
niepełnosprawnych, ponieważ jest prowadzony
przez organizacje krajowe, których liderami są
osoby niepełnosprawne.**

Źródła

- Altered States of the Arts. Web site: <http://www.alteredstatesofthearts.com>
- ARTREACH—Second Step Players Theater Group. Web site: <http://www.artreachheals.org>
- Bahati, Wambui. Web site: <http://www.wambui-bahati.com>
- Campbell, J. The Well-Being Project.
- Caughey, Meghan. Web site: <http://www.meghancaughey.com>
- Cemetery Projects (Pat Deegan & Larry Fricks). Web site: <http://www.patdeegan.com/links.html>
- Informas de Esperanza (Information of Hope) Radio Program. Contact: Gilberto Romero, 505-989-7441
- Lawrence, Jerome. Web site: <http://www.jeromelawrence.net>
- Noble, Sybil. E-Mail: arkfriends@kc.rr.com
- S.I.D.E.S.
- Skinner, Michael. Web sites: <http://www.mskinnermusic.com> and <http://www.michaelskinner.net>
- Wise, Sharon. E-mail: thehouseofsharon@msn.com